

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה

יין בנאן. תימה מאי קא בעי מנלן הא תנתינן מיירי כסתא יינס וגורא דרבנן היא שגורו על יינס משום נטומיהן וי"ל דודאי עיקר גזרה דסתא יינס (לקמן לו:) משום נטומיהן הוא מיהו לא היו אוסרים אותו בהנאה מטעם זה מידי דהוה אפינתן ושמנס אלא עבדו רבנן כיון נסך גמור שנתנסך לפני עבודת כוכבים שאסור מן הסורה משום דמדי ליה ועל יין נסך שאל התלמוד מנלן ווא"ת ויין שנתנסך למה לי קרא מי נפיק מכלל שאר זבחי וי"ל דאין הכי נמי דזביחה ונסוך שני עניינים הם ומרבה להו לקמן לאסור בפרק ר' ישמעאל (דף נא.) מוצא כל כעין זביחה ומניסוך וריקה המשתמרת כגון שבר מקל לפניה: **ישאלו** יין נסיבם. למאן דדריש להאי קרא בעובדי כוכבים יתא ולמאן דדריש ליה (ט) בגיטין (דף נז:) גבי טעוים שאמר מקרא זה עבי ישראל וכן בספרי ר' יהודה ורבי חמיה חד דורשו כלפי העובדי כוכבים ומד דורשו כלפי ישראל לרין לפרש שהיו העובדי כוכבים מגנין ישראל על עבודת המוצא כנגד מה שעושין לעבודת כוכבים שהם ואלו ושתו קאי אמוצא שאוכל מנחתו ושומה עשין עה:

גג א טושיע שם טעין א: נג ד מיי פ"ו מה"ל עבודת כוכבים ה"ל ג סמג לאון קט טושיע י"ד גה ה מ"י פ"ט שם הלכה י"ד סמג לאון מה טושיע י"ד סמג קמח ע"פ ר"י ע"פ ר"י:

גו ר מ"י פ"ח מהלכות מלכות אסורות ה"ל טו סמג לאון קמט טושיע י"ד סמג קמט טעין א: גז א מ"י שם הלכה י"ד סמג שם טושיע י"ד סמג קמט טעין ד: גה ה ט"ו פ"ג מה"ל מלכות אסורות ה"ל י"ד סמג לאון קמט טושיע י"ד סמג קמט טעין ב: גב י מ"י פ"ו מהלכות עבודת כוכבים ה"ל טו סמג עשין טושיע י"ד סמג קמט טעין א: גב י מ"י פ"ו מהלכות ואלה הלכה ו מהלכות עשין עה:

סא ל מ"י פ"ד מה"ל אלל הלכה ח סמג עשין דרבנן טושיע י"ד סמג שם טעין א: סב מ ג מ"י פ"ג מהלכות מלכות אסורות הלכה י' סמג לאון קמט טושיע י"ד סמג קמט טעין א: סג א פ"ג מה"ל עשין עה:

תורה אור השלם

1. ישקיע מנשיקות פיהו כי טובים דרין מנין: שר ששירים א ב
2. לרין שמנין טובים שמן תורק שמך על כן עצמות אהובין: שר השירים ג
3. אשר חלב ודביומו יאכלו ישחו יין נסיבם לקומו העורבים יהי עולמו טהור:
4. ויפמדו לבעל פעור ויאכלו ובחי מתים: תהלים ק"ח כח
5. ויבאו בני ישראל כל הקדה מורב צן בחדש הראשון וישב העם בקרש ותחם יש מרים ותקבר שם:
6. הורדו וקני העיר ההוא את העגלה אל נחל איתן אשר לא יעבר בו ולא יזרע וערפו שם את העגלה בנהל:
7. כפר לעמך ישראל אשר פרית וזוה ואל תתן דם נקי בקרב עמך ישראל ותכפר להם הרים כ"ח

רבינו הגנאל

כלוריה וגבינה בוו הספסלה אפר מקלה בכוחה: **מתני**: ואלו דברים של עובדי כוכבים אסורין ואיסורין איסור הגנה היין והחומץ של עובדי כוכבים וכו'. יין מנא לן דכתיב אשי חלב ודביומו יאכלו ישחו יין נסיבם איתקש יין לזבח ואיתקש הוהב למת שואמר ויצמדו לבעל פעור ויצמדו ובחי מתים מה מת אסור בהנאה אף יין של עובדי כוכבים אסור בהנאה ומת שאסור בהנאה מנא לן כתיב שם במיתות מרים ותמת ש מרים וכתוב בעגלה ערופה שם שואמר וערפו שם את העגלה ובעגלה כתיב כפרה שנאמר כפר לעמך ישראל קדשים ומה קדשים אסורין בהנאה אף מת אסור בהנאה. והחומץ של עובדי כוכבים שהיה מתחלתו יין וכן

מתני שהיה מתחילתו יין. ביד העובד כוכבים לאסוקי היכא דזנין עובד כוכבים חומץ מישראל דלא מיתסר בהנאה לטעמא דאסור בהנאה משום דללמא נסיבא הוא ויחומץ לא מנסך: **וארס הדריני**. בגמרא (נב.) מפרש ששוריה כמים ויולא יין הנבלע בו: **וערום לבובין**. שקורשין כנגד הלב. לרין לעשות כן לעבודת כוכבים ומוליאין את הלב דרך הנקב ומיתסר משום זבחי מתים: **משוך מוסר**. שאין עושין כן לעבודת כוכבים: **והיולא אסור**. בהנאה דעושין תקרובת: **לארפוח**. לטעות עבודת כוכבים למרחוק: **אסור לשאת ולתת**. לדאיל ומודה לעבודת כוכבים ועוד דוכבי מדי דלאטריין לעבודת כוכבים לתקרובת: **נודות עובדי כוכבים**. של עור: **וקנקייהם**. חרס: **כנוס כפן**. הכניס בהן יין לקויס: **חרגניס** וזנין. פסולת של ענבים וגרעינין שנתוכן ל: **למיס**. כל שניס עשר חמש: **אסורין**. אף בהנאה: **המוריים**. (ט) שמן של דגים: **ואיסורין איסור הנאה**. שמה עירב בו יין: **וגבינות בית אונייקי**. שם הכפר אצל שאר גבינות מותרין בהנאה ובגמרא מפרש לה (דף לו:) **מפני מה אסור**. לרבנן קבעי לה לאסור לה כשחילה ולא בהנאה: **והלא קיבא עולה חמורה**. שהעולה אסורה בהנאה ומועלין בה: **שדעטו יפה**. שאינו קץ ומואס בה: **שורפה**. הומי"ר בלע"ז גומעה: **ולא הודו לו**. (ט) לאומרי"ס (ט) להיתירא לכחילה: **אבל אמרו לא נהנין ולא מועלין**. וכל היכא דתנן הכי שרי מדלאומרי"ס אצל רבנן (ט) דגורו בה והכי משמע לא נהנין מדרבנן ולא נהנה אין בה מעילה. אלאמא מדלית בה מעילה ש"מ האי חלב הכנוס בקביבת העולה כפירש"א בעלמא הוא: **בקיבא עגלי עבודת כוכבים**. שנעשו לה תקרובת וגבי עבודת כוכבים אפי' פרש אסור דניחא ליה בנפשיה שיראה יפה כדלמתינן בגמרא (ט): **הישאו לדבר אחר**. לא רנה לדבר הנכרו כדמפרש בגמרא (נב.) **טעמא: כי טובים דודין**. לשון זכר: **או דודין**. לשון נקבה והכי קאמרנא כנסת ישראל יסקני הקב"ה מנשיקות פיהו כי חי אמר לי טובים דודין מיין: **שכיר מלמד עגלי**. שהוא לרין זכר וכנסת ישראל היא דקאמרנא לפני שכינה לריח שמנין טובים וגו' עלמות אהרן לא שיך למימר לנקבה: **גב' אף** יין אסור. שנתנסך לעבודת כוכבים: **כפרה כתיב בה**. כפר לעמך ישראל (דברים נא.) הלכך אסור בהנאה כקדשים: **ה"ג אמר רב אשי הא אסא לאשמועינן חומץ שלנו**. חומץ של ישראל שהפקידו אצל עובד כוכבים אינו כריך אלא חומס אמר דהואיל ואשמועינן מתי' דלא מנסכי חומץ: **משום איחלופי**. לנורונו להחליפו בתוך מנמו: **לא טרה ומוייף**. לנסתור חומתו של ישראל ולעשות חומס אחר מווייף: **יין מבושל**. משמע שהיה מתחלתו יין ביד עובד כוכבים ובשלו אסור בהנאה משום תחילתו: **הא אסא לאשמועינן**. טעמא דהעובד כוכבים בשלו הא בשלו ישראל בתימר מו לא מיתסר בהנאה וקמשמע לן דלא מנסכי עובדי כוכבים איחלופי:

יין בנאן. תימה מאי קא בעי מנלן הא תנתינן מיירי כסתא יינס וגורא דרבנן היא שגורו על יינס משום נטומיהן וי"ל דודאי עיקר גזרה דסתא יינס (לקמן לו:) משום נטומיהן הוא מיהו לא היו אוסרים אותו בהנאה מטעם זה מידי דהוה אפינתן ושמנס אלא עבדו רבנן כיון נסך גמור שנתנסך לפני עבודת כוכבים שאסור מן הסורה משום דמדי ליה ועל יין נסך שאל התלמוד מנלן ווא"ת ויין שנתנסך למה לי קרא מי נפיק מכלל שאר זבחי וי"ל דאין הכי נמי דזביחה ונסוך שני עניינים הם ומרבה להו לקמן לאסור בפרק ר' ישמעאל (דף נא.) מוצא כל כעין זביחה ומניסוך וריקה המשתמרת כגון שבר מקל לפניה: **ישאלו** יין נסיבם. למאן דדריש להאי קרא בעובדי כוכבים יתא ולמאן דדריש ליה (ט) בגיטין (דף נז:) גבי טעוים שאמר מקרא זה עבי ישראל וכן בספרי ר' יהודה ורבי חמיה חד דורשו כלפי העובדי כוכבים ומד דורשו כלפי ישראל לרין לפרש שהיו העובדי כוכבים מגנין ישראל על עבודת המוצא כנגד מה שעושין לעבודת כוכבים שהם ואלו ושתו קאי אמוצא שאוכל מנחתו ושומה עשין עה:

סא ל מ"י פ"ד מה"ל אלל הלכה ח סמג עשין דרבנן טושיע י"ד סמג שם טעין א: סב מ ג מ"י פ"ג מהלכות מלכות אסורות הלכה י' סמג לאון קמט טושיע י"ד סמג קמט טעין ב: סג א פ"ג מה"ל עשין עה:

גליון הש"ס

נפרא א"ל ישמעאל. עיין בריש פ"ו משנה א דספרי ועיין תפארת הריב"ש סימן קפ"ד:

הנהגות הב"ח

(א) ב"ח מניח את ספרו י"ב עיין פס"י ע"י סוף דף נ"ב: (ב) שם ואמר כהן וכו' ולא מועלין חדר אמר לו מפני שנתמדין אחר: (ג) שם ישמעאל אחיה האל דכתיב: (ד) שם ובה נופיה: (ה) רש"י ד"ה המוריים שומן של: (ו) ד"ה ולא הודו וכו' להיתירא: (ז) ד"ה אבל וכו' רבנן הוא דמיו: (ח) חוספות ד"ה אחל וכו' משם גמרא דקרא וכו' ככלל שנתממשו בל"ו וזאת כ' מתקין: (ט) ד"ה כפרה וכו' כפרה הוה אמרין וכו' כתיב בה קדשים:

לעזר רש"י

הומי"ר. לבלות על יד שאיפה.

מורכב רש"י

בשר הנכנס לעבודת כוכבים. שדע"ס רוצה להניסו. מותר. בהנאה אם מותר ישראל לטעול עם כניסו קודם שקיימנו אותו ויקמן (נב.). לתרפוח. לנקט טעמתו למקום אחר (לשון נב.). מפני מה אסור בגבינות עבד"ם. חלילה ולרין קבעי לה דתא חלב של בהמה עמאה ליכא למימש. עומד. לומר אינה נקטת (לשון נד.). כפרה כתיב בה. כפר לעמך ישראל כקדשים. וקדשיה שרי מועלין בהן (לשון נז.).

אלונתים

החומץ של עובדי כוכבים שהיה מתחלתו יין וכן אלא אשמועינן דלא יין נבחו ככל מילי אלא אסורין בהנאה אלא אי

משתע כניסת מיס לצוסר וכן פרק כל הגט (גיטין דף נא.) משעת כניסת מיס לצוסר וכן פרק ד' דמקטת צביעת (מ"ח) בצוסר כניסת מיס אולכ צו פמו מצושלות כל כרסיהן הכי נמי נאמר שלא ינהא אותה השנה דין יין נסך:

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה

ל.

עין משפט
נר מצוה

סג א מ"ו פ"ח מהל'
מחללות אסורות הל'
י ט"ו ע"פ י"ד סימן קכג
ד קט'
סד ב ג ד מ"ו פ"ב
מחללות שבת הלכה
יא סג לאון סה ט"ו ע"פ
ל"ח סימן ש"ח ע"פ ח'
ס"ה ה מ"ו פ"ח מהל'
ר"ח הלכה ז סג
ע"ש ע"פ ט"ו י"ד סימן
קטו'
סו ו מ"ו פ"ח מהל'
מחללות אסורות הל'
ט סג לאון ק"ח ט"ו ע"פ
י"ד סימן קכג ע"פ ג'
ס"ז ז מ"ו פ"ח מהל'
ר"ח הלכה י"א סג
ע"ש ע"פ ט"ו י"ד סימן
קטו'
ע"י מ"ו פ"ח מהל'
ש (ט"ו ע"פ ס')
ע"ב כ מ"ו פ"ח מהל'
מחללות אסורות הל'
סג ט סג לאון ק"ח
הלכה ט סג לאון ק"ח
ט"ו ע"פ ט"ו י"ד סימן
קטו'

אלונתית כבדיתא מותרת. פרש"י שלא היה תחלתו יין ניד
עובד כוכבים אלא לקחה עשויה ניד ישראל ומותרת
בהנאה דמו לא מנסך לה ומכאן ראה להחיר תבשיל שנתערב בו יין
קודם ששלוהו אי נגע זיה עובד כוכבים כיוון שנתערב בו לא מנסך
ליה עובד כוכבים והקשה ר"ת דלשון

כבדיתא לא משמע כן ועוד צ"ק
דחולין (דף א.) משמע שהוא קרוי
אלונתית קודם שנתנו למוכו יין דמניא
הלוקח יין לתת למוך אלונתית ולא
קאמר לעשות אלונתית לכך פירש ר"ת
דלונתית דרך הוא לעשות מחלה
בלא יין ומכניסין אותה לקיום
ובסמכתא מנה מעט מעט מערבין
זה היין שאם יכניסו לקיום אותה עם
היין מתקלקלת וה"פ אלונתית של
עובדי כוכבים שמשכיה מן הצבית
כדי לשמות ולא ראה ישראל בשעה
שמשכיה אסורה כי שמה נתן זה יין
כבדיתא פ"י כמו שהיה נעשית
מתחלה בלא יין וראהו עירב מן
הצבית מותרת דודאי לא עירב בו יין
ומ"מ יש ראה להחיר מתנתא
במוספתא אלונתית של עובדי כוכבים
אסורה מפני שמתלתו יין כלומר
שמתלתו יין של עובד כוכבים משמע
הא חס תחלתו יין של ישראל מותרת
בנגע עובד כוכבים שנתערב בה
משך אחרים ואומר רב"ז דדוקא
תבשיל לפי שאין היין ניכר צעין כלל
אבל כשמשימין אותו בצומין או בתרכל
שמה יש למוס למגע עובד כוכבים
לפי שהוא צעין ויחר וכן הלכה למעשה:
י"ן מבושל אין בו משום יין נכד.
כן הלכה ומותר בנגע עובד כוכבים
מדשמו ליה שמואל ואצלט:

האי חמרא דאקריס עד התרא
יזיב. ולא גרס תלמיך יומין
דהכי נמי מליניו בו מילוק בשלשה
ימים ראשונים ספק המוכר פירות
(ב"ב דף ק"ז ע"ב.) דקאמר כל שלשה ימים
ודאי מכאן ואילך ספק:
השמיים

ענינה דדון שקיל קלי מיא שדא ביה וסר לאחוריה אחייא מסר נפשיה אמוזגא
לא מסר נפשיה ואמוזגא לא מסר נפשיה והא רבי ינאי הוה בי עכבורי
ואמרי ליה בר הדיא הוה בי עכבורי הוה יתבי והוה קא שתי חמרא
מוזגא פש להו חמרא בכובא וצדונהי בפונקא וחויא להוויא חויא
דשקיל מיא ורמא בכובא עד דמלא בכובא וסליק חמרא עילויה פונקא
ושתי אמרי דמוזג איהו שתי דמוזג אחריני לא שתי אמר רב אשי ואיתמא
רב משרשיא פירוקא לסכנתא אמר רבא הלכתא היין מוזג יש בו משום
גילוי ויש בו משום יין נסך יין מבושל יאין בו משום גילוי ויאין בו משום
גבה אחא לגביה דרב חלקיה בר טובי א"ל הרי אמרו אימת ישן עליהן והני
מילי ביממא אבל בליליא לא יזדירו בגילוי מבי ארמלתא שתי אמר סירכא דגברא נקיטא שמואל לא אמרינן רב לא
שתי מבי ארמאה אמר לא זהירי בגילוי מבי ארמלתא שתי אמר סירכא דגברא נקיטא שמואל לא אמרינן רב לא
מבי ארמלתא אמר לית לה אימתא דגברא ולא מיכסיא מיא אבל מבי ארמלתא שתי נהי דאגלוויא לא קפדי
אמנקרותא מיהא קפדי א"ד רב לא שתי מיא מבי ארמאה אבל מבי ארמלתא שתי שמואל לא שתי מיא לא מבי
ארמאה ולא מבי ארמלתא: אריב"ל שלש ינות הן ואין בהן משום גילוי ואלו הן חד מר מתוק חד מילא חריפא
דמצרי זיקי מר ידנקא מתוק חוליא רב חמא מתני לעילוויא חד חמר ופלפלין מר יאפסינתין מתוק מי בארג אר"ש
בן לקיש קרינא אין בו משום גילוי מאי קרינא א"ד אבהו חמרא חליא דאתי מעסיא אמר רבא ובמקומו יש בו משום
גילוי מ"מ חמר מדינה הוא אמר רבא יהאי חמרא דאקריס עד תלתא יומי יש בו משום גילוי יומשום יין נסך
מכאן

איחלופי. לשמות: אלונתית. פשוטין: אסור. שהרי תחלתו יין:
אלונתית כבדיתא. שלא היה יין מתחלה ניד עובד כוכבים אלא
לקחה עשויה מיד ישראל: מותרת. בהנאה דמו לא מנסך ליה:
עושין אלונתין. בשבת שהוא לשמות: ואין עושין אלונתית. שהוא
לרפואה להטעין כשיוצאין מציח
המרתך דמפרש: ומיס ללוני.
שפאזו ועמדו בכלי יוס או יומיס
להיות ללוני ושופין העלויגיס נחמ
בסנתמ: מוזג. שני חלקי מיס ואחד
יין: אין בו משום גילוי. שאין נחש
שומה הימנו: אצלט. עובד כוכבים
בו ויאמרנו: הרי אמרו וכו'. ושמינת
מהכל דלף בשמיה מותר: מוזג ולא
מוזג. שאין בו מיס הרבה שומה
הנחש: דלרי וסמי. מנקה צמיס
וצל כמו (פסחים דף טו.) (כריא דמיי)
דיקוע כמו דמלרי זיקי (ג) לקמן: סמי
ענינה דדון. הראה לו לנחש דבר
שיקון ביין זה וסוד: קלי מיא. מעט
מיס: מסר נפשו. למוס וצא ושומה
לעין כל: לא מסר נפשיה. ומיכה כי
לא חזו ליה שתי: בי עכבורי. מקוס:
כבוכא. צלעין קבוצ"א: פונקא.
סיסו של נכד קשרו על פייהן: פירוקא
לפסנתא. לדבר שיש בו סכנה אתה
נח למתן ולקמור ראוות שאנו מניחין
ואנן נסמון להני שניי דלימו אלא
ודאי ל"ש הכי ולי"ש הכי אסור: קיסטא.
סס מדת יין צעיר: אימס. אס
היין על הנחש ולא מסר נפשיה שמוס
מיא ואיהו הוה ניס אגביהו: מבי
ארמלתא. ישראל שני ואצ"ג דלף
נקיאי בשלכות גילוי: סירכא. ומנהגא
דגברא נקיטא וסמי: אמנקרותא.
נקיון: קפדי. ומכניסין המיס שלא
תפול בהן פסולת: טיליא חריפא.
מין יין חזק ואין טעמו טוב ומתוק
אלא כחמץ ומתוק חזקו אין נחש
שומה: דמלרי זיקי. מנקה נדות
מחוקין: מר ידנקא. רע ומר: חוליא
מסוק. מחמת השמש בתוך הענבים
ושבו אינו הגון: רב חמא מפני להו.
לנך ג' ינות שניי שלהן לשבת: חד.
חריף מחמת פלפלין וממניס
הנתונים בו: אפסינתין. אוליגיא
צלעין: מי בארג. משקה משוכת. בארג
לשון פרס משוכת כמו סוסיל בארג
חלקט). וכולן אין נחש שומה מהן:
קרינא. חליא מתוק: ובמקומו. במדינתו:
חמר מדינה הוא. והנחשים רגילין בו:
דאקריס. החמץ ולא חומץ הגון:
מכאן

אחיהו כי עובדי כוכבים
לא צריכי חותם בתוך
חותם וכו': ת"ד (ו) יין
אלונתית כבדיתא מותרת
כלומר מי שאין בו יין
רבה ורב זיקי דאמרי
תרוייהו יין מוזג אין בו
משום גילוי ויין מבושל
אין בו משום יין נסך:
איבעיא להו יין מבושל
יש בו משום גילוי או לאו
ופשה (ט) ר"ש בן זירור
משום דריש לקיש דאמר
משום דר' הונא ולי ועל
מבושל אהו בו משום גילוי
אמר ליה נסמון עליון
ואמר להו ר' ינאי בר
צוארי כל מקרה שיגע
בכר זה אמר בר פפא
לא אמרן יין מוזג אין בו
משום גילוי אלא ברמיז
טובא אבל מוזג ולא מוזג
(ג) לא מסר נפשיה. איני
רהא ר' ינאי בכבוכא.
מקוס הוה שתי חמרא
ופש ליה חמרא בכובא
וצריה בפרנקא וחוייה
לחוייה דשתי מיא
בפומיה ורמא בכובא עד
דמלאי כובא וסליק חמרא
עילויה פונקא ושתי. פי'
שמה מן היין ונשאר מן
היין בכובא. כובא כלי
היה כגון אשישה וכיוצא
בה וזהיא פונקא שרוא
סמרטוט יצורו בראש
הכובא והיה הנחש שואב
מיס וכבדיו בתוך פיו
ורמיקו בתוך הכובא עד
שנתמלאה הכובא ופך
היין מעל הסמרטוט
ושתי. ושניין דמוזג איהו
כלומר מה שמוזג הנחש
בעצמו הוא ששומה אבל
מה שמתוקין בני אדם איני
שומה ממנו. פי' פונקא
שליח ופי' פונקא
סמרטוט. דחיי רב אשי
ואמר פירוקי לפסנתא
אמר רבא הלכתא יין מוזג
יש בו משום יין נסך ויש
בו משום גילוי יין מבושל
אין בו משום יין נסך פי'
אנן גע בו עובד כוכבים
אין אופריס כי ניסכו:
שמואל ואבלט הוה יתבי
איתו לקמיהו חמרא
מבושלא משך אצלט
לידיה אמר ליה שמואל
לאבלט הרי אמרו יין
מבושל אין בו משום יין
נסך שי"מ דאבלט עובד
כוכבים הוה:
קיסחא
דמיי יש בו משום גילוי
לא שנה כובא ולא שנה
בלילה ולא אמרינן אימת
ישן עליהם. זאיכא
דאמרי ר' לא הוה שתי
לא מבי ארמאה ולא מבי
ארמלתא שמואל מבי
ארמאה לא הוה שתי אמר
לא זהירי אגילוי מבי
ארמלתא (לא הוה שתי
אמר סירכא דגברא נקיטא:
א"ד יהושע בן דבש ופלפלין מר
אפסינתין. פי' לענה בלשון יין
אפסינתין כלומר מר כענה
מתוק חמר מבושל בלשון פרי
בארג: קרינא. יין מתוק
הבא מעסיא אין בו משום גילוי
אבל ברמקו כלומר בפשיה
אין שני משום גילוי דחמר
הוא. אמר רבא יין שחמץ
עד שלשה ימים יש בו משום
גילוי ויש בו משום יין נסך

רבינו חננאל

אחיהו כי עובדי כוכבים
לא צריכי חותם בתוך
חותם וכו': ת"ד (ו) יין
אלונתית כבדיתא מותרת
כלומר מי שאין בו יין
רבה ורב זיקי דאמרי
תרוייהו יין מוזג אין בו
משום גילוי ויין מבושל
אין בו משום יין נסך:
איבעיא להו יין מבושל
יש בו משום גילוי או לאו
ופשה (ט) ר"ש בן זירור
משום דריש לקיש דאמר
משום דר' הונא ולי ועל
מבושל אהו בו משום גילוי
אמר ליה נסמון עליון
ואמר להו ר' ינאי בר
צוארי כל מקרה שיגע
בכר זה אמר בר פפא
לא אמרן יין מוזג אין בו
משום גילוי אלא ברמיז
טובא אבל מוזג ולא מוזג
(ג) לא מסר נפשיה. איני
רהא ר' ינאי בכבוכא.
מקוס הוה שתי חמרא
ופש ליה חמרא בכובא
וצריה בפרנקא וחוייה
לחוייה דשתי מיא
בפומיה ורמא בכובא עד
דמלאי כובא וסליק חמרא
עילויה פונקא ושתי. פי'
שמה מן היין ונשאר מן
היין בכובא. כובא כלי
היה כגון אשישה וכיוצא
בה וזהיא פונקא שרוא
סמרטוט יצורו בראש
הכובא והיה הנחש שואב
מיס וכבדיו בתוך פיו
ורמיקו בתוך הכובא עד
שנתמלאה הכובא ופך
היין מעל הסמרטוט
ושתי. ושניין דמוזג איהו
כלומר מה שמוזג הנחש
בעצמו הוא ששומה אבל
מה שמתוקין בני אדם איני
שומה ממנו. פי' פונקא
שליח ופי' פונקא
סמרטוט. דחיי רב אשי
ואמר פירוקי לפסנתא
אמר רבא הלכתא יין מוזג
יש בו משום יין נסך ויש
בו משום גילוי יין מבושל
אין בו משום יין נסך פי'
אנן גע בו עובד כוכבים
אין אופריס כי ניסכו:
שמואל ואבלט הוה יתבי
איתו לקמיהו חמרא
מבושלא משך אצלט
לידיה אמר ליה שמואל
לאבלט הרי אמרו יין
מבושל אין בו משום יין
נסך שי"מ דאבלט עובד
כוכבים הוה:
קיסחא
דמיי יש בו משום גילוי
לא שנה כובא ולא שנה
בלילה ולא אמרינן אימת
ישן עליהם. זאיכא
דאמרי ר' לא הוה שתי
לא מבי ארמאה ולא מבי
ארמלתא שמואל מבי
ארמאה לא הוה שתי אמר
לא זהירי אגילוי מבי
ארמלתא (לא הוה שתי
אמר סירכא דגברא נקיטא:
א"ד יהושע בן דבש ופלפלין מר
אפסינתין. פי' לענה בלשון יין
אפסינתין כלומר מר כענה
מתוק חמר מבושל בלשון פרי
בארג: קרינא. יין מתוק
הבא מעסיא אין בו משום גילוי
אבל ברמקו כלומר בפשיה
אין שני משום גילוי דחמר
הוא. אמר רבא יין שחמץ
עד שלשה ימים יש בו משום
גילוי ויש בו משום יין נסך

אמר סירכא דגברא נקיטא:
א"ד יהושע בן דבש ופלפלין מר
אפסינתין. פי' לענה בלשון יין
אפסינתין כלומר מר כענה
מתוק חמר מבושל בלשון פרי
בארג: קרינא. יין מתוק
הבא מעסיא אין בו משום גילוי
אבל ברמקו כלומר בפשיה
אין שני משום גילוי דחמר
הוא. אמר רבא יין שחמץ
עד שלשה ימים יש בו משום
גילוי ויש בו משום יין נסך

הגהות הב"ח

(ב) גב' איגלא ליה הדיא
קיסחא: (ג) רש"י ד"ה
דלרי וסמי וכו' דמלרי זיקי.
כ"ב וכו' הוה ציבנות סוף
פ"ק דף פ':

מוסף רש"י

אפסינתין. פי' לענה בלשון
אפסינתין כלומר מר כענה
מתוק חמר מבושל בלשון פרי
בארג: קרינא. יין מתוק
הבא מעסיא אין בו משום גילוי
אבל ברמקו כלומר בפשיה
אין שני משום גילוי דחמר
הוא. אמר רבא יין שחמץ
עד שלשה ימים יש בו משום
גילוי ויש בו משום יין נסך

(א) נראה דל"ל יין מבושל אלונתית אסורין אלונתית כבדיתא וכו'. (ב) נראה דל"ל ופשה מלא דל"ש כן יחזיק אמר משום לקום לוקי. (ג) ל"ל אצל מוזג ולא מוזג שתי אך לא מסר נפשיה. (ד) נראה מזה דכתיב ה' לו גי
תורת מכאן ולא כפי דרך יו"ט.